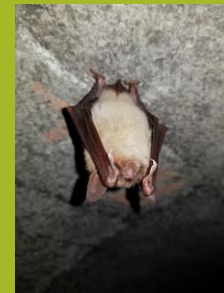

VLEERMUIZEN IN NEDERLAND

Ninja Blok

Introductie

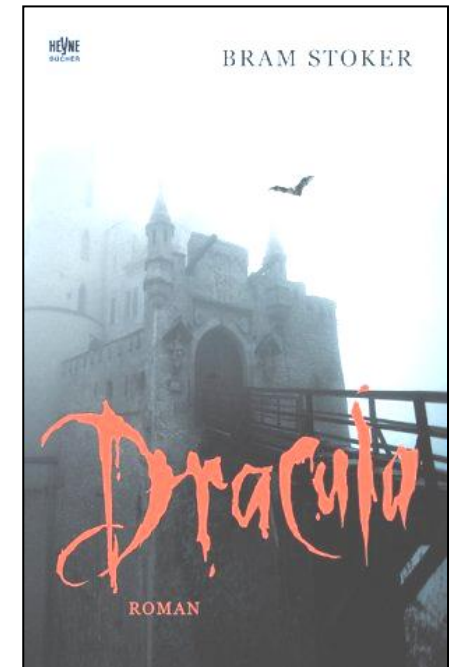
- 7 jaar vleermuisonderzoek (vleermuiswerkgroep en Eelerwoude)
- NEM Zoogdierenvereniging transecttellingen
- Sinds 2023 bij Boskalis als ecooloog
- Waarom??

Vale vleermuis (massawinterverblijfplaats Polen)

(Voor) oordelen en bijgeloof

- zuigen bloed bij mensen, vampier.
- gaan vast zitten in je haar,
- ingrediënt van heksen en kwakzalvers,
- brengen enge ziekten over,
- geven stankoverlast,
- knagen aan isolatie,
- in vele culturen altijd een mythisch onderwerp

Feiten

- Zoogdiersoort (orde) is 60 miljoen jaar 'oud'
- Geen enkele verwantschap met orde van de muizen.
- Tegenwoordig 925 soorten wereldwijd (veel is al uitgestorven)
- 31 soorten in Europa, allen insecteneters
- 21 soorten in Nederland aangetroffen:
 - ❖ 7 soorten komen algemeen of redelijk algemeen voor.
 - ❖ 9 soorten worden als vrij zeldzaam tot zeer zeldzaam beschouwd
 - ❖ 3 andere soorten zijn de afgelopen 50 jaar geheel uit Nederland verdwenen.
 - ❖ 2 soorten zijn als dwaalgast slechts 1 keer in Nederland waargenomen.

7 algemene vleermuissoorten in Nederland

	Spanwijdte:	Gewicht:
• Gewone dwergvleermuis	tot 24 cm	3,5-8 gram
• Ruige dwergvleermuis	23-25 cm	6-15,5 gram
• Laatvlieger	31- 38 cm	15-35 gram
• Rosse vleermuis	32-40 cm	19-40 gram
• Watervleermuis	20-30 cm	8-17 gram
• Meervleermuis (Endemische soort)	20-30 cm	14-20 gram
• Gewone grootoorvleermuis	24- 28,5 cm	4,5-12 gram

Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)

Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*)

Rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*)

Watervleermuis (*Myotis daubentonii*)

Meervleermuis (*Myotis dasycneme*)

Franjestaart (*Myotis natterei*)

Gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*)

Biologie en gedrag

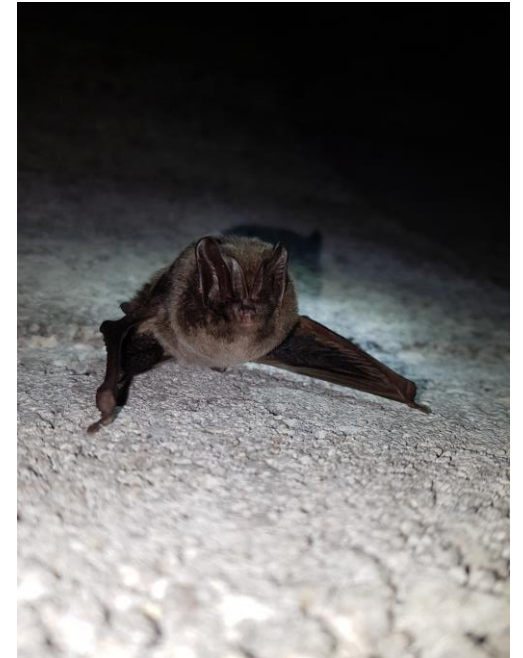
- Zoogdier dat kan vliegen
- 'Nachtdier'
- Gebruikt echolocatie (sonar) als navigatie
- Bijzonder dier met belangrijke rol in het voedselweb

Type verblijven:

- Zomer, kraam, balts- en paarverblijven en (massa)winterverblijven
- Gebouw- en boombewonende vleermuizen

Andere functies van het leefgebied:

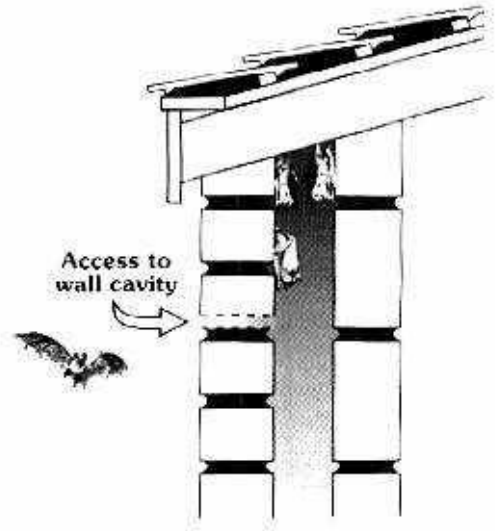
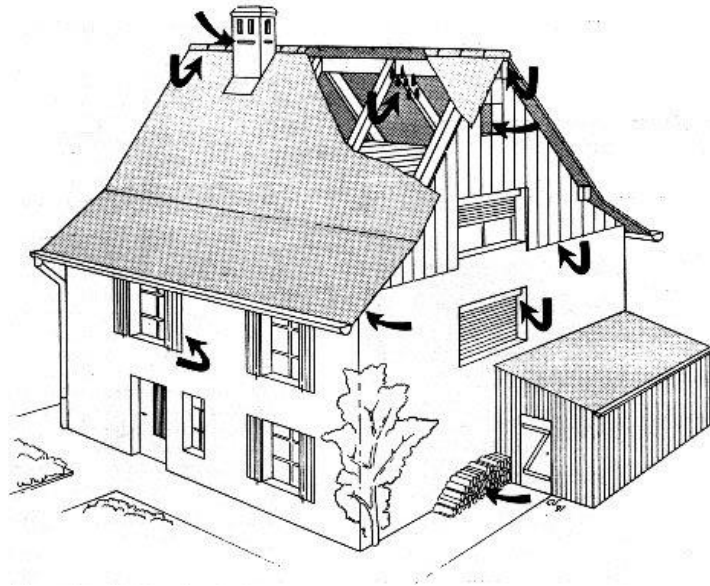
- Vliegroutes
- Foerageergebieden rondom de verblijven

Mopsvleermuis (Polen)

Leefwijze

- Verlaten bij schemering één voor één verblijfplaats om te jagen op insecten.
- Gebouw, boom of ondergrondse ruimte (kelder, bunker, enz.)
- Jagen delen of gehele nacht afh. van seizoen, weersgesteldheid en voedselaanbod. (insecten: muggen, nachtvlinders, kevers) Circa 500 stuks per nacht. 1 watervleermuis 40.000 muggen per nacht.
- Vliegen vóór en tijdens ochtendschemering in grotere groepen 'in'. (Zwermen)

TYPE VERBLIJFPLAATSEN

TYPE VERBLIJFPLAATSEN

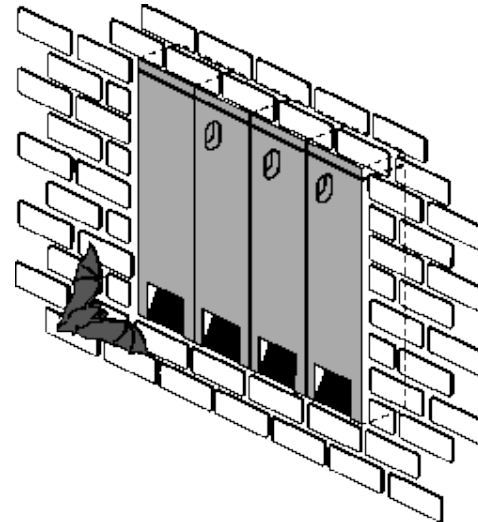
Bescherming en belang

- Wet natuurbescherming beschermt vleermuizen
- Europees beschermd (habitatrichtlijn) sinds 1992
- Alle soorten zijn beschermd
- Verblijfplaatsen, essentiële functies van het leefgebied
- Staat van instandhouding is overwegend slecht

Bedreigingen

Vleermuizen zijn kwetsbaarder vanwege:

- Opgave na-isolatie en verduurzaming woningbouw
- 1 nakomeling per jaar
- Aantasting kraamkolonies of massawinterverblijven leiden tot verdwijnen lokale populatie

Vleermuisonderzoek

- Batdetector onderzoek
- Batlogger, automatische vleermuis-luisterkastjes
- Vangen met mistnetten
- Zenderen, telemetrie
- Vleermuiskasten
- Wintertellingen
- Zoldertellingen
- Transecttellingen (verspreidingsonderzoek)
- NEM projecten

Onderzoek In vleermuiskasten

Onderzoek vangen en telemetrie

Onderzoek - soortmanagementplan

[Vleermuizenonderzoek in Lochem is niet voor softies - Omroep Gelderland \(gld.nl\)](#)

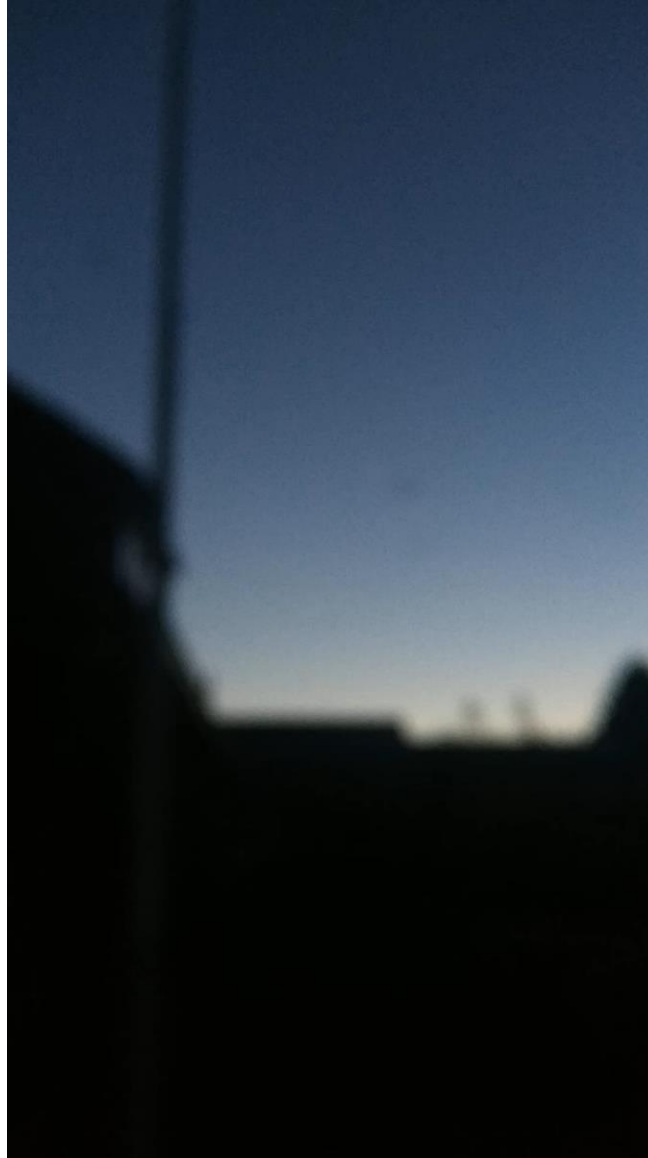
Soorten in het Engelse Werk

- Rosse vleermuis (boombewonend in holtes en spleten boomstam)
- Watervleermuis (boombewonend in holtes en spleten boomstam)
- Gewone dwergvleermuis (gebouwbewonend)
- Ruige dwergvleermuis (gebouw en boombewonend)
- Laatvlieger (gebouwbewonend)

Gewone grootoorvleermuis

Zwermen
de dieren
in de
ochtend

Zwermende
dieren in de
ochtend bij
vleermuiskast

Vragen of meer weten?

- Zoogdiervereniging
- Vlen: Vleermuis werkgroep Nederland
Vleermuis.net
Specifieke vleermuiskennis, forum, klachtenportaal
- Batdetector aanschaffen? -> Veldshop.nl (D240X of D100)